

Inspraakreactie op het ontwerpbeleid stikstofgebruiksnormen

Betreft: herziening aanduiding Sneekermeergebied e.o. (NL02V9) als categorie 1-aandachtsgebied

Aan:

Het Ministerie van Landbouw, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN)

T.a.v. de afdeling Beleid Stikstof en Waterkwaliteit

Geachte heer/mevrouw,

Met deze inspraakreactie reageren wij op het ontwerpbeleid inzake de stikstofgebruiksnormen. Wij verzoeken het ministerie om de aanwijzing van het Sneekermeergebied e.o. (NL02V9) als categorie 1-aandachtsgebied stikstof te herzien. De onderliggende ecologische beoordeling waarop deze aanwijzing is gebaseerd, is inmiddels aangepast door Wetterskip Fryslân.

Actualisatie ecologische beoordeling door Wetterskip Fryslân

Op 7 oktober 2025 heeft Wetterskip Fryslân een technische doelaanpassing vastgesteld voor het betreffende waterlichaam NL02V9, dat is geclassificeerd als een M14-waterlichaam (ondiepe, gebufferde plassen). De ecologische toestand wordt hierbij beoordeeld op basis van nutriëntenparameters en biologische kwaliteitselementen, waaronder fytoplankton.

De GEP-waarde (Goed Ecologisch Potentieel) voor fytoplankton is bij deze aanpassing gewijzigd van 0,40 naar 0,35. De gemeten waarde in 2025 bedraagt 0,37, waarmee het waterlichaam voldoet aan het nieuwe ecologische doel. Dit betekent dat er geen structurele overschrijding van de norm meer plaatsvindt en dat het actuele ecologische beeld in overeenstemming is met de bereikte waterkwaliteit.

Belangrijkste argumenten voor herziening van de aanduiding

1. Actuele waterkwaliteit voldoet aan het aangepaste ecologische doel

- De technische doelaanpassing heeft het GEP realistischer afgestemd op de natuurlijke achtergrond en morfologische beperkingen van het Sneekermeer.
- De actuele fytoplanktonwaarde van 0,37 ligt binnen het nieuwe streefbereik ($\geq 0,35$), waardoor het waterlichaam ecologisch als 'voldoende' wordt beoordeeld.
- Een aanwijzing als NV-gebied op grond van overschrijding van nutriëtennormen is daardoor niet langer wetenschappelijk onderbouwd.

2. Achtergrondbelasting is grotendeels niet beïnvloedbaar

- Volgens de "Rapportage technische doelaanpassing en waterlichaambegrenzing" van Wetterskip Fryslân is circa 50% van de stikstofbelasting afkomstig van natuurlijke en externe bronnen (veenafbraak, wateraanvoer, atmosferische depositie).
- Omdat deze component niet te beïnvloeden is door lokale landbouwmaatregelen, kan de huidige stikstofstatus niet volledig aan landbouw worden toegeschreven.
- De veronderstelling van landbouwdominantie ($>19\%$) is voor dit gebied onvoldoende onderbouwd.

3. Te grove schaal van de landelijke bronnenanalyse

- De WENR-analyse werkt met uniforme modelcellen van 1×1 km, die niet representatief zijn voor het complexe watersysteem van het Sneekermeergebied.

- Factoren zoals doorstroming, peilbeheer en wateraanvoer via de Friese boezem beïnvloeden de gemeten nutriëntenniveaus aanzienlijk.

- Een regionale validatie ontbreekt, waardoor de huidige aanwijzing wetenschappelijk te onzeker is om te handhaven.

4. Geen structurele verslechtering zichtbaar

- Metingen van Wetterskip Fryslân over de periode 2017–2024 laten geen toenemende trend zien in stikstofconcentraties of fytoplanktonontwikkeling.

- De ecologische toestand is stabiel of licht verbeterend, hetgeen volgens de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) geen aanleiding geeft tot aanwijzing als aandachtsgebied.

5. Beleidsconsistentie en evenredigheid

- Het handhaven van de NV-status terwijl regionale ecologische doelen zijn behaald, creëert inconsistentie tussen landelijke en regionale beoordeling.

- Voor een geloofwaardig en uitvoerbaar beleid is het van belang dat de landelijke beoordeling aansluit bij de regionaal vastgestelde, wetenschappelijk onderbouwde GEP-waarden.

Conclusie en verzoek

Gelet op het bovenstaande achten wij het wetenschappelijk en beleidsmatig niet noodzakelijk om het Sneekermeeergebied (NL02V9) langer als NV-gebied of categorie 1-aandachtsgebied stikstof te handhaven.

Wij verzoeken het ministerie om:

1. De aanwijzing van NL02V9 als aandachtsgebied stikstof te heroverwegen op basis van de aangepaste ecologische beoordeling van Wetterskip Fryslân;

2. De nieuwe GEP-waarden (0,35 voor fytoplankton) te hanteren als referentie voor de landelijke beoordeling;

3. Bij toekomstige herzieningen de achtergrondbelasting en regionale hydrologische omstandigheden expliciet mee te wegen, zodat het beleid aansluit bij de feitelijke ecologische situatie.

Met vriendelijke groet,

Melkveebedrijf Bles van Benthem Farm C.V.
Kasper van Benthem

Melkveebedrijf Van de Streek V.O.F.
Rutger van de Streek